

SINTEZA

la proiectul

hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Regulamentului privind procedura de examinare pentru obținerea dreptului de a conduce vehicule, emiterea și valabilitatea permisului de conducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 181/2022

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Guvernul Republicii Moldova (Biroul politici de reintegrare) (Aviz nr. 04-7812568 din 15.11.2024)	1.	<p>Amendamentul inclus la pct. 1.1. este elaborat pentru a soluționa problemele identificate pe durata implementării mecanismului existent de echivalare fără examen a dreptului de a conduce vehicule obținut în localitățile din stânga Nistrului și municipiul Bender. Elaborarea amendamentului vizează în mod direct (i) obiectivul de a asigura siguranța traficului rutier pe drumurile publice din țară și în traficul internațional prin prisma garantării calității procesului de obținere a permisului de conducere, dar și (ii) angajamentul de aliniere la standardele internaționale din domeniu care stabilesc că permisele de conducere sunt eliberate numai după verificarea de către autoritatea împuternicită a cunoștințelor și dexterităților necesare ale solicitantului.</p> <p>În acest sens, prin prisma competențelor instituționale, comunicăm lipsa de obiecții asupra modificării propuse la art. 51 din Regulamentul prenotat.</p> <p>Totodată, în vederea operării cu mesaje conforme reglementărilor consfințite în actele normative și celor utilizate în comunicarea pe dosarul transnistrean, recomandăm reformularea unor enunțuri din Nota de fundamentare a proiectului, după cum urmează.</p> <p>La compartimentul 2.2, în primul alineat, cuvintele „a permiselor de conducere emise de către structurile” se vor substitui cu cuvintele „a dreptului de a conduce vehicule obținut în localitățile”; în al doilea alineat, cuvântul „repetat” se va exclude.</p> <p>La compartimentul 3.1, în primul alineat, cuvintele „totodată ca urmare lipsei unui mecanism ce vizează” se vor substitui cu cuvintele „în contextul lipsei de temeiuri juridice pentru”.</p>	<p>S-a luat act.</p> <p>S-a luat act.</p> <p>Se acceptă. Modificările au fost operate.</p> <p>Se acceptă.</p>

		Referința la „preschimbare” din aceeași propoziție, precum și de la compartimentul 4.4, se va reformula, întrucât în asemenea situații nu se efectuează „preschimbarea permisului” (care este o procedură valabilă în baza Acordurilor bilaterale în cazul permiselor eliberate de autoritățile altor state), ci se echivalează la normele naționale dreptul de a conduce vehicule, dacă sunt întrunite condițiile stabilite de Regulament.	Modificările au fost operate. Se acceptă. Modificările au fost operate.
Serviciul de Informații și Securitate (Aviz nr. E/12867 din 21.11.2024)	2.	În limitele competenței funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.	S-a luat act.
Ministerul Educației și Cercetării (Aviz nr. 03/2-09/7476 din 13.11.2024)	3.	În limita competențelor comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act.
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Aviz nr. 21-6051 din 21.11.2024)	4.	În limita competențelor funcționale, comunicăm lipsă de obiecții și propuneri.	S-a luat act.
Ministerul Sănătății (Aviz nr. 12/4383 din 22.11.2024)	5.	Lipsa propunerilor și obiecțiilor la documentul propus spre avizare.	S-a luat act.
Reprezentant al societății civile	6.	Adresat va fi de către cetățeanul Republicii Moldova din regiunea Transnistreană. Discutând despre acest proiect putem depista următoarele consecințe: 1. Evident după acordarea acestui proiect va crește numărul de persoane ce vor fi gata să de-a mită pentru obținerea permisului. Ceea ce propuneți Dvs nicidecum nu va elimina faptul mituirii, din contra va agrava situația. Deci Dvs, vreți să-mi spuneți că persoanele respective ar trebui să susțină două examene teoretice și două examene practice,	Republica Moldova a aderat la Convenția Organizației Națiunilor Unite asupra circulației rutiere, încheiată la Viena la 8 noiembrie 1968 și, respectiv, poartă responsabilitate ca permisele de conducere să fie eliberate de către autoritatea competentă a statului, în condițiile prescrise de această normă internațională: ➤ condiții de sănătate (<i>orice conducător trebuie să posede calitățile fizice și psihice necesare și să poată, fizic și mintal, să conducă - art. 8 alin. 3</i>);

Dubios. Nu vor fi decacord deținătorii de permisul de conducere din regiunea respectivă.

2. Proiectul dat va duce și la răcirea relațiilor dintre cetățenii din stânga Nistrului, ulterior ce va duce la îndepărtarea întregită a Țării noastre.

-Rog să vă adresați la instalațiile din stânga Nistrului ce elimină permisele respective, cu idea de a vă permite informația necesară Dvs, fără de a afecta o bună parte din cetățenii ai Republicii Moldova.

Personal nu sunt de acord cu proiectul dat, în primul rând e cheltuire de bani iarăși, e cheltuire de nervi iarăși, și e cheltuire de timp. Proiectul are destule consecințe da a nu fi aprobat. Sus am menționat sugestiile mele cum Dvs puteți să vă atingeți scopul fără de a deranja cetățenii ce își doresc de a transfera permisul de conducere.

➤ condiții de pregătire (*orice conducător trebuie să posede cunoștințe și îndemânarea necesară pentru a conduce vehiculul - art. 8 alin. 4;*

➤ condiții de vârstă.

Actualul mecanism de echivalare la normele naționale a permiselor de conducere emise în stânga Nistrului și municipiul Bender este reprezentat de o procedură simplificată, ce nu presupune susținerea examenelor, totodată, procedura respectivă are loc în lipsa unui mecanism eficient de verificare a valabilității și autenticității acestora.

Regretabil, însă această procedură simplificată de echivalare este utilizată la ocolirea de către solicitanții serviciului de obținere a permisului de conducere național, a reglementărilor naționale în domeniu, prin obținerea inițială a permisului de conducere la structurile responsabile din stânga Nistrului și municipiul Bender, cu preschimbarea ulterioară a acestuia pe permis național emis de către autoritățile Republicii Moldova (Agenția Servicii Publice).

Astfel, sunt identificate multiple problematice de ordin organizatoric și normativ, precum:

1) Lipsa unui schimb de informații cu structurile responsabile din stânga Nistrului și municipiul Bender privind permisele de conducere emise, echivalarea cărora este solicitată (*furnizarea de către Agenția Servicii Publice a datelor cu caracter personal din SIA „Registrul de stat al conducătorilor de vehicule”, către structurile respective din stânga Nistrului și municipiul Bender, contravine prevederilor Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal și nu poate fi autorizată de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal*).

2) Instituțiile de pregătire a conducătorilor de vehicule din stânga Nistrului și municipiul Bender, nu sunt autorizate similar legislației naționale și nu furnizează informație despre persoanele care au urmat cursuri de formare profesională în domeniu, în sistemul informațional deținut de către Ministerul Educației și Cercetării.

3) Cadru normativ de care se conduc structurile din stânga Nistrului și municipiul Bender, ce reglementează procesele de instruire, examinare în vederea obținerii permisului de conducere, documentare cu permis de conducere, precum și referitor la modelele permiselor de conducere emise, nu este similar celui al Republicii Moldova, fiind orientat prioritar către practica Federației Ruse (*se menționează asupra faptului că permisele de conducere emise de către autoritățile Federației Ruse se preschimbă pe permise de conducere naționale, pe bază de examen teoretic și practic*), pe când normele naționale în acest domeniu sunt orientate la transpunerea Directivei Parlamentului și Consiliului Uniunii Europene nr.2006/126/CE din 20.12.2006 privind permisele de conducere.

Adițional, se atestă divergențe privind condițiile de vârstă la documentarea cu permis de conducere și de echivalare dintre categorii, fiind identificate cazuri când data obținerii categoriilor din permis era una unică pentru toate categoriile, adică fără respectarea procedurii de obținere a acestora, de la cea inferioară la cea superioară, iar cât privește procedura de examinare la proba teoretică, aceasta este unică pentru toate categoriile, indiferent de categoria la care se examinează candidatul (*chestionarul este alcătuit din 20 de întrebări teoretice pentru toate categoriile*).

Finalmente, în vederea reducerii riscurilor de corupere a procesului de obținere a permisului de

		<p>-Vă propun sa discutați proiectul dat cu colegii Dvs de la biroul de integrarea, si întrebații pe ei ce gândesc, si întrebații ce impact va aduce.</p>	<p>conducere național, dar și ținând cont de faptul că această stare de lucruri în mod direct vizează siguranța traficului rutier prin prisma calității procesului de obținere a permisului de conducere, se consideră necesară aducerea acestei categorii de conducători de vehicule în câmpul legal al statului.</p> <p>Supletiv, proiectul a fost avizat cu Biroul politici de reintegrare.</p>
Expertizare			
Ministerul Justiției (nr. 04/1-10970 din 11.12.2024)		<p>Potrivit notei de fundamentare ce însoțește proiectul de act normativ, elaborarea proiectului de hotărâre, rezidă în necesitatea asigurării siguranței traficului rutier pe drumurile publice din țară și în traficul internațional, prin prisma sporirii calității procesului de obținere a permisului de conducere, asigurând echivalarea la normele naționale a dreptului de a conduce vehicule obținut în localitățile din stânga Nistrului și municipiul Bender, în baza examenului teoretic și practic, la categoria/subcategoria de vehicule pentru care se solicită echivalarea.</p>	<p>S-a luat act.</p>
		<p>Subsecvent, scopul proiectului se relevă în excluderea unor neconformități la prestarea serviciilor de echivalare sau restabilire a permiselor de conducere de modelul 1995, emise de către subdiviziunea competentă a Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”. Drept urmare, prevederile pct. 52 din Regulamentul privind procedura de examinare pentru obținerea dreptului de a conduce vehicule, emiterea și valabilitatea permisului de conducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 181/2022, nu vor fi aplicate în privința permisului de conducere de modelul 1995, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 778/1995 cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a modelelor certificatului tehnic de înmatriculare pentru tractoare și alte mașini și mecanisme autopropulsate și certificatului de tractorist mecanic, din considerentele că aceste permise au fost eliberate cu termenul de valabilitate nelimitat, pe când, actualmente, cadrul juridic normativ în domeniul de referință, prevede că permisul de conducere se eliberează cu termenul de valabilitate de 10 ani.</p> <p>În contextul examinării proiectului, la definitivarea acestuia se vor lua în considerare următoarele obiecții și recomandări: Atragem atenția că, în clauza de adoptare se va indica doar temeiul juridic concret pentru adoptarea actului normativ, referințele la alte norme ale</p>	<p>S-a luat act.</p> <p>Se acceptă. Modificările au fost operate.</p>

	<p>actelor normative care nu constituie temei juridic de adoptare a actului normativ elaborat (nu constituie temei juridic pentru obiectul de reglementare al proiectului), nu se vor indica în clauza de adoptare. Din aceste considerente, în clauza de adoptare, textul „art. 18-21” se va substitui cu textul „art. 21 alin. (1)”.</p> <p>La pct. 1, după textul „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 98-105 art. 277)” se va completa cu textul „ , cu modificările ulterioare”.</p> <p>La subpct. 1.2, textul „un nou punct, 52¹, ” se va substitui cu textul „punctul 52¹”.</p> <p>Formula de atestare a autenticității actului normativ se va revizui prin prisma art. 36 alin. (2) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern care stabilește că, hotărârile se contrasemnează de miniștrii care au obligația punerii în aplicare a acestora și/sau care sunt responsabili de domeniile de activitate care intră parțial sau integral în obiectul de reglementare al actului contrasemnat. Având în vedere că proiectul dat nu ține de domeniile de competență ale Ministerului Justiției, stabilite în Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 698/2017, din lista contrasemnatarilor se va exclude ministrul justiției.</p>	<p>Se acceptă. Modificările au fost operate.</p> <p>Se acceptă. Modificările au fost operate.</p> <p>Se acceptă. Modificările au fost operate.</p>
<p>Centrul Național Anticorupție (raport de expertiză nr. EHG24/10184 din 11.12.2024)</p>	<p>Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr. 1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr. 82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr. 6 din 20 octombrie 2017.</p> <p>I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului</p> <p>I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului</p> <p>Autor al proiectului de act normativ este Guvernul, iar autor nemijlocit este Ministerul Afacerilor Interne, ceea ce corespunde art. 102 din Constituție, art. 14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p>	<p>S-a luat act.</p> <p>S-a luat act.</p>

	<p>Categoria actului normativ propus este Hotărâre a Guvernului, ceea ce corespunde art. 102 din Constituție, art. 6 și art. 14 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului</p> <p>Potrivit art. 8 al Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional „<i>etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;</i> <i>b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;</i> <i>c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;</i> <i>d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;</i> <i>e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate”.</i> <p>Totodată, art. 10 din Legea nr. 239/2008 stabilește expres că:</p> <p><i>„(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate.</i></p> <p><i>(2) Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe pagina web oficială a autorității publice responsabile cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor”.</i></p> <p>Se constată că proiectul și nota de fundamentare la acesta au fost plasate pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne www.mai.gov.md la compartimentul Transparența/Consultări publice cu indicarea persoanei responsabile de recepționarea recomandărilor din partea părților interesate, precum și a datelor de contact ale acesteia.</p> <p>În aceste condiții, se consideră că autorul a respectat prevederile legale privind transparența în procesul decizional.</p> <p>I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului</p>	
--	--	--

În nota de fundamentare se menționează că: „*proiectul este elaborat în vederea asigurării siguranței traficului rutier pe drumurile publice din țară și în traficul internațional, prin prisma sporirii calității procesului de obținere a permisului de conducere, asigurând echivalarea la normele naționale a dreptului de a conduce vehicule obținut în localitățile din stânga Nistrului și municipiul Bender, în baza examenului teoretic și practic, la categoria/subcategoria de vehicule pentru care se solicit echivalarea*”.

Totodată, în notă se menționează că: „*Având în vedere parcursul european al Republicii Moldova și procesele interne de aliniere la standardele UE în contextul declarării integrării în Uniunea Europeană drept obiectiv strategic național, în sensul evitării oricărui dubiu privind procedura de obținere a permiselor în stânga Nistrului și în municipiul Bender, se propune modificarea procedurii de echivalare a permiselor de conducere deținute de către cetățenii care locuiesc în stânga Nistrului și în municipiul Bender, aceștia urmând să certifice că întrunesc condițiile stabilite și corespund normelor minime privind aptitudinile fizice și mintale necesare pentru a poseda dreptul de a conduce vehicule din categoria sau subcategoria vehiculului condus, aprobate de către Guvern, precum și să dispună de autorizația corespunzătoare în cazul efectuării anumitor transporturi prin susținerea examenului teoretic și practic*”.

La fel, se propune ca norma punctului 52 din Regulament să nu se aplice în cazul permiselor de conducere de model 1995.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect
Proiectul promovează interesul public manifestat prin asigurarea siguranței traficului rutier pe drumurile din țară și în traficul internațional

Se acceptă.

De altfel, scopul art. 2 din proiectul de hotărâre a Guvernului prevede completarea cu art. 52¹ care reglementează în mod clar că prevederile pct. 52 nu se aplică permisului de conducere de model 1995, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 778/1995 cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a modelelor certificatului tehnic de înmatriculare pentru tractoare și alte mașini și mecanisme autopropulsate și certificatului de tractorist mecanic.

prin prisma sporirii calității procesului de obținere a permisului de conducere.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota de fundamentare care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;*
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;*
- d) analiza impactului de reglementare;*
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;*
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;*
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;*
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.”.*

Nota de fundamentare stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiază elementele noi și finalitățile urmărite prin promovarea proiectului.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „*d) analiza impactului de reglementare”.*

Autorul proiectului în nota de fundamentare în compartimentul *Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative* menționează că: „*Pentru implementarea proiectului actului normativ nu sunt necesare surse financiare bugetare”.*

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normative se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]*
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte*

	<p><i>instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]</i></p> <p><i>e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]</i></p> <p><i>f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;</i></p> <p><i>g) se evită tautologiile juridice;</i></p> <p><i>h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...].</i></p> <p>Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art. 54 din Legea nr. 100/2017.</p> <p>II.2. Coerența legislativă a proiectului</p> <p>În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.</p> <p>II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect</p> <p>Prin proiect se reglementează activitatea entităților publice și a agenților publici responsabili de implementarea prevederilor proiectului.</p> <p>Normele din proiect nu conțin reglementări confuze în ceea ce privește atribuțiile ce urmează să fie exercitate.</p> <p>II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului</p> <p>Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.</p> <p>III. Concluzia expertizei</p> <p>În nota de fundamentare se menționează că: <i>„proiectul este elaborat în vederea asigurării siguranței traficului rutier pe drumurile publice din țară și în traficul internațional, prin prisma sporirii calității procesului de obținere a permisului de conducere, asigurând echivalarea la normele naționale a dreptului de a conduce vehicule obținut în localitățile din stînga Nistrului și municipiul Bender, în baza examenului teoretic și practic, la categoria/subcategoria de vehicule pentru care se solicit echivalarea”.</i></p>	<p>S-a luat act.</p> <p>S-a lua act.</p> <p>S-a luat act.</p> <p>S-a luat act.</p>
--	---	--

	<p>Totodată, în notă se menționează că: <i>„Având în vedere parcursul european al Republicii Moldova și procesele interne de aliniere la standardele UE în contextul declarării integrării în Uniunea Europeană drept obiectiv strategic național, în sensul evitării oricărui dubiu privind procedura de obținere a permiselor în stânga Nistrului și în municipiul Bender, se propune modificarea procedurii de echivalare a permiselor de conducere deținute de către cetățenii care locuiesc în stânga Nistrului și în municipiul Bender, aceștia urmând să certifice că întrunesc condițiile stabilite și corespund normelor minime privind aptitudinile fizice și mintale necesare pentru a poseda dreptul de a conduce vehicule din categoria sau subcategoria vehiculului condus, aprobate de către Guvern, precum și să dispună de autorizația corespunzătoare în cazul efectuării anumitor transporturi prin susținerea examenului teoretic și practic”</i>.</p> <p>La fel, se propune ca norma punctului 52 din Regulament să nu se aplice în cazul permiselor de conducere de model 1995.</p> <p>Cu referire la <i>Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative</i> în nota de fundamentare se menționează că: <i>„Pentru implementarea proiectului actului normativ nu sunt necesare surse financiare bugetare”</i>.</p> <p>În final, menționăm că, în redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție.</p>	<p>S-a luat act. La acest aspect a fost expusă poziția mai sus.</p> <p>S-a luat act.</p>
--	--	--